

SLOVENSKI NAROD.

Kakaj vsak dan zvečer, imamo vsakega in praviš, kar vije po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 35 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 9 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 9 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez tedenske vplačila narečnine se ne obra. — Za oznanila se plačuje od petdesetne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljje pošiljati narečnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 35.

Zmaga Nemcev.

Obrazloženje zaradi volilne reforme v dotičnem odseku pomenijo nepretrgano vrsto nemških zmag. Nemci so dosegli trijumf za trijumfom. Ko je Gautsch predložil svoj načrt, je povedal, da je sestavljen tako, da varuje nemško posest. To se pravi: Gautsch ni sestavil svojega načrta po pravici in pravičnosti, nego je ohranil Nemcem tudi to, kar imajo po krivici. In še ta načrt ni zadovoljil Nemcev. Hoteč volilno reformo sploh podreti in pokopati, so oglašali vedno nove, vedno ošabnejše, vedno krivičnejše zahteve, da bi Slovane ponižali in jim onemogočili se ukloniti. In dosegli so vse. Gautsch je namenil koroškim Slovincem dva mandata — Nemci so zahtevali, da ne smejo dobiti nobenega in obveljala je njihova zahteva, ker so slovenski klerikalci iz gole samopašnosti postali izdajalci. Nemci so zahtevali za 12.000 Kočevcev poseben mandat. Celo Gautsch se ni upal kaj takega zahtevati za Nemce in vendar so dosegli tudi to — vsled izdajstva kranjskih klerikalcev. In tako je šlo po vrsti in v vsako svojo zahtevo so zmagali Nemci.

In končno so zahtevali še to, da naj se nečuveno krivična razdelitev volilnih okrajev postavi pod varstvo dvotretjinske večine. Dober teden je trajal ta boj. Dr. Kramar, ta nesreča vseh nesreč v dunajskem parlamentu, je mogočno govoril proti tej prepotentni zahtevi Nemcev. Slovesno je razglasil, da je ta nemška zahteva nekaj Gesslerjev klobuk, da je ta zahteva ponižanje češkega naroda — predsnočnjim pa je na vse to pozabil in je ponižno kapituliral, kakor so prorokovali vsi dalekovidnejši politiki.

Sklep, ki ga je storil odsek za volilno reformo, je sicer formalno drugačen, nego so zahtevali Nemci, v bistvu pa pomeni to isto, kar so terjale nemške stranke in kar jim je obljubil Hohenlohe.

Nemški poslanci pravijo sami, da je vsebina njihove zahteve popol-

noma zmagala in da so le dovolili v drugo obliko te zahteve, da so Čehom olajšali kapitulacijo.

Nemci so zahtevali, naj se razdelitev volilnih okrajev zavaruje z dvotretjinsko večino. V številkah se da to tako izraziti: V prihodnjem po splošni in enaki volilni pravici voljenem parlamentu bo 233 nemških poslancev. Če bi bili Slovani predlagali kako premembo volilnih okrajev, bi moralo vsaj 61 nemških poslancev z njimi glasovati, da bi bili dosegli kako premembo.

Zdaj se je sklenilo, da se morejo volilni okraji premeniti le, če je navzočih 343 poslancev. Ker bo slovenskih poslancev 283, bi morali pridobiti 60 nemških poslancev, da ostanejo v zbornici, če bi hoteli kaj doseči.

Razložek je le ta, da po prvi nemški zahtevi bi moralo 61 Nemcev glasovati s Slovani, da bi se moglo kaj skleniti, po storjenem sklepu pa tega ni treba in je dovolj, če je 60 nemških poslancev navzočih. V bistvu je seveda ta razložek čisto brezpomemben, zakaj o tem ni nobenega dvoma, da ne bo nikdar dobiti 60 nemških poslancev, ki bodo hoteli Slovanom proti Nemcem pomagati.

Za nas Slovence je to strahovit udarec. Ko bi se bila volilna reforma izvedla, ne da bi se določilo to varstvo razdelitve volilnih okrajev, bi bili lahko sčasom dosegli odpravo krivice, ki so se nam storile. Lahko bi kočevski okraj tako preuredili, da bi bil prišel v slovenske roke, lahko bi bili slovenske trge na Spodnjem Štajerskem priklopili celjski mestni skupini in mandat bi bil postal naš, lahko bi bili na Koroškem preuredili okraje tako, da bi imeli dva poslanca. To je zdaj za večne čase izključeno. Zdaj Nemci lahko s samo abstinenco onemogočijo vsako premembo. Spravili so svoj rop v varnost in slovenski izdajalci so jim pri tem pomagali. Čim je krona izpregovorila, je Slovanom padlo srce v hlače. Češki lev je postal krotak in zoblje rezanico.

S sprejetjem predloga o varstvu volilnih okrajev je premagana v odseku največja težava. Kar je še rešiti, je res malonkostno in se bo izvedlo gladko in brez posebnih težav tako, da upa vlada, da se bode tudi v plenumu še pravočasno vse doglalo in se bodo nove volitve vršile že po novem volilnem redu. Krona je posegla v boj za volilno reformo na tak izreden način, da skoro ni dvoma, da je pripravljena, če treba na oktroji in zato se mora zdaj računati skoro z gotovostjo, da se bodo prihodnje volitve vršile po novem volilnem redu.

Državni zbor.

Dunaj, 25. oktobra. Seja se je pričela šele ob 1/4 popoldne. Ministrski predsednik je naznanil v dopisu spremembo v ministrstvu zunanjih zadev in v vojnem ministrstvu. — Potem se je začelo razpravljati o nujnem predlogu zaradi zakona o pridelovanju in porabi sladkorne pese. Po daljši debati je bil zakon sprejet v vseh branjih ter pride zopet pred gosposko zbornico. Tudi o odsekovem poročilu zaradi poddržavljenja Severne železnice se je na predlog poslanika Schwegla razpravljalo nato nujnim potem. Poročal je posl. Šuklje. V generalni debati je govoril kot prvi govornik poslanec dr. Ellenbogen, nakar se je razprava prekinila ter se bo jutri nadaljevala. — Pogodba z „Lloydom“ se je brez prvega branja izročila proračunskemu odseku.

Plenarne seje bodo jutri, v soboto in v ponedeljek, da se dožene poddržavljenje Severne železnice. V torkovi seji se dožene predloga o zboljšanju plač pisarniškim pomočnikom in zakon proti pijančevanju.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 25. oktobra. Včerajšnja konferenca med češkimi in nemškimi poslanci pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Becka

se je vršila popolnoma pod pritiskom krone ter je imela za posledico današnje glasovanje v odseku. Ker se po triurnem posvetovanju ni doseglo sporazumljenja je imel ministrski predsednik baron Beck govor, v katerem je zaklical zborovalcem: „Ne smete zapustiti te sobe, dokler se niste zedinili, tudi če bi posvetovanje trajalo vso noč, tudi če ostanete tukaj do jutri opoldne. Lepo dognanem sporazumljenju bodede zapustili to sobo.“ Obenem je ministrski predsednik navajal take argumente, ki se dosedaj še niso slišali. In pod takimi vtiski se je potem nadaljevalo pogajanje in ob 11. pred polnočjo je bil kompromis dosežen, in sicer na podlagi znanega Gessmanovega posredovalnega predloga, ki je prikrojen tako zvito Nemcem v prilog, da Slovani tega najbrže niti opazili niso. Predlog namreč zahteva navzočnost 343 poslancev brez predsedstva, zapisničarjev in parlamentarnih ministrov, ako se hoče glasovati o kaki spremembi volilne reforme. — V današnji seji je takoj začel posl. Gessmann obširno utemeljevati svoj kompromisni predlog. — Posl. Kaiser je v svojem govoru prišel tudi na znani priisk krone povodom avdijske vseh parlamentarnih ministrov ter izjavil, da je sicer popolnoma monarhističen, vendar se mu zdi žalostno znamenje za parlament, ako ne deluje iz lastne gorečnosti za dobro stvar, temuč le zato, da brezpogojno uboga želje, ki so se izrekle z navijšjega mesta. Nositelj krone je rekel, da se mora drugo branje volilne reforme pričeti 5. novembra (Posl. Malik: „Tu se bo nekdo vrezal!“) Toda želja, ki se je izgovorila včeraj napram parlamentarnim ministrom, nikakor ne more biti obenem ukaz za parlament, in vsak poslanec ima dolžnost, izražati svoje mnenje prosto in neodvisno kot ljudski zastopnik, ako mu tudi zaradi tega nastanejo še tolike ovire. Volilno reformo smatra za nesrečo za nemški narod, za državo in dinastijo, ki jo danes priporoča. — Govoril je

še posl. Pergelt, nakar se je začelo glasovanje, kojega izid je znan.

— V parlamentarnih krogih so sedaj prepričani, da se volilna reforma tudi v plenumu naglo dožene, ker bodo stranke, ki so glasovale za kompromis v odseku, složno glasovale tudi v plenumu. Posl. dr. Strausky je izjavil: „Po današnjem glasovanju se lahko mirno reče, da je volilna reforma sedaj zagotovljena. Določba o varstvu pri razdelitvi volilnih okrajev nima stvarne veljave ne s češkega in ne z nemškega stališča, ker so vse stranke prepričane o tem, da tudi brez takega varstva ni mogoča sprememba proti volji druge stranke.“

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta 25. oktobra. Nadaljevala se je podrobna razprava o pospeševanju industrije. Rumunski poslanec Maniu je zahteval reorganizacijo deželnega kulturnega sveta, in da se smejo dajati državne subvencije le na priporočilo tega kulturnega sveta. Polemizoval je z državnim tajnikom, ki je očital nemadžarskim narodnostim, da odklanjajo predloga s partikularističnega stališča. Ako državni tajnik trdi, da je predloga potrebna, da se dogradi narodna država, dokazuje le, da se hoče s predlogo podpirati madžarsko plemo. Nekdo zakliče: „Ti si tudi Madžar!“ Posl. Maniu: „Nisem Madžar!“ (Vihar in klici: Predsednik ga mora ukoriti!) Maniu je ponovil, da ni Madžar, kar je vrisč povečalo, ter so se slišali klici: Tukaj samo ogrski poslanci! Posl. Maniu: „Dvotretjini dežele so obljubene po nemadžarskih narodnostih!“ Predsednik: „Gospod poslanec je poprej izjavil, da ni Madžar. Sedaj pravi, da je Ogrska razdeljena v narodnostne pokrajine. Zaradi takih besed, ki so proti (?) državnemu pravu, ga pokličem k redu.“ (Iz tega prizora se vidi neznosno stališče, ki ga imajo nemadžarski zastopniki v parlamentu).

LISTEK.

Dežman v Zagrebu.

Spisal Josip Starč.

Kdaj pa je bil Dežman v Zagrebu? — Bil je eno ali dve leti pred svojo smrtjo. Marsikdo se bo temu čudil; ali gotovo nihče bolj nego sem se jaz, ki sem pri ti priliki prvokrat v svojem življenju z njim govoril v sijajni palači jugoslovanske akademije. Bilo je tako-le: Prišel sem k akademikemu bibliotekarju Ivanu Tkalčiču, da si izposodim neko knjigo. Ko stopim na vrata, mi prihiči Tkalčič nasproti in mi kar v eni sapi razodene veselo novico, da imajo imenitnega gosta, slavnega slovenskega rodoljuba Dežmana. Jaz ga debelo pogledam in mu nejevoljno zavrnem: „Dežman je najhujši nemškutar, a nikakršen slovenski rodoljub.“ — „Ne onaj nemškutar, nego drugi slavni Dežman je tu,“ je popravljaj Tkalčič. Jaz sem zopet svojo trdil, da imamo le nemškutarja Dežmana in nobenega drugega tega imena, ki bi bil spo-

mina vreden. Skoraj da bi se bila sprla, ker nobeden od naju ni hotel odjenjati od svojega prepričanja. Naposled je Tkalčič predlagal kompromis, rekoč: „Veste kaj, pojdite z menoj, da Vas predstavim in seznamim z Vašim rodoljubom, ki ga kot zaveden Slovenec niti ne poznate ne.“ Privolil sem, kajti preveč me je mikalo poznati slavnega Slovence, ki se baje zove Dežman. Stopivši v dvorano sem kar obstrmel. S predsednikom akademije dr. Račkim je stal v živahnem hrvatskem pogovoru mož, ki sem ga dobro poznal z ulice in iz „Brencelja“, bil je — pesnik „Prokletih grabelj“. — Bil sem v veliki zadregi. Kako naj pozdravim človeka, ki ga živega nisem mogel videti; kako naj govorim z njim, ko sem vedel, da niti slavni Slovenec Miklošič ni hotel s Slovincem po slovenski govoriti, a kaj šele glavar nemškutarjev. Najrajši bi bil šel zopet iz dvorane ven; ali ni bilo več mogoče. Dežman se je že obrnil in brž, ko me je ugledal, me je spoznal, mi šel nasproti ter mi prav prijazno in ljubeznivo podal roko, kakor da

sva si stara dobra prijatelja. Pravil mi je v lepi slovenščini, kako je kar očaran od prelepega Zagreba; kako se ne more dosti načuditi raznoterim kulturnim zavodom hrvatskim; a proti vsem skupaj nam je v precej dobri hrvaščini nadaljeval, kako obžaluje, da se ne more dlje muditi v krasni hrvatski stolici, kajti da se je predolgo zadrževal pri izkopinah na Dolenskem, a vračajoč se čez Karlovac, hotel se je od enega vlaka do drugega ustaviti, da vidi Zagreb. Radostno sprevida, da je ta stanika prekratka ter nam je za gotovo obljubil, da bo prav kmalu zopet prišel v Zagreb, ali na dlje časa. Ni ga bilo več. Menda ga je prehitela smrt.

Pa čemu to pripovedujem? Ali je to imenitno? — Četudi ni imenitno, zanimljivo in značilno je gotovo. Ime Dežman se v kulturni zgodovini slovenski nikakor ne bo moglo popolnoma zamolčati. Že stari Dežman, stric našega nemškutarskega uskoka, je bil dober Slovenec in še boljši prijatelj Valentina Vodnika. Bil je trgovec in samec, a prodajalno je imel v Špitalskih (zdaj Stritarjevih)

ulicah na ogled pred mostom. Trgovska pomočnika sta mu bila Fran Šaver Souvar in moj oče. Nasproti njegovi prodajalni je takrat še stala mala špitalska cerkva, v kateri je nekdanj propovedoval Primož Trubar. Navadno je cerkev bila zaprta, a ključ so imeli v Dežmanovi prodajalni. Valentin Vodnik, ki je običeval maševati v rečni cerkvi ali kapeli, se je torej vsako pot moral prej oglašati v Dežmanovi prodajalni. Nato mu je oče odprl kapelo in mu pri maši stregel. Pa tudi sicer se je Vodnik rad pomudil v prodajalni ter se pomenkoval s starim Dežmanom. Leta 1815, ko so tudi v Ljubljani praznovali sklep dunajskega miru in so zvečer razsvetlili mesto, je Dežman na svojih oknih napravil slovenski transparent. Prigodno besedilo je zložil Vodnik, izreza pa ga je moj oče. Le-ta mi je večkrat tožil, kako nehvaležno delo je to bilo, kajti tedanji ljubljanski meščani se za to niti zmenili niso. To je bržkone bil prvi slovenski transparent in zanimljivo bi bilo, če bi se v Dežmanovi zapuščini našlo rečeno besedilo, v katerem je

Vodnik gotovo s kako besedo razodel svoje občutke z ozirom na tedanje politične spremembe.

Kakor stric, tako je tudi njegov nečak Karel Dežman v mladih letih bil navdušen Slovenec in celo slovenski pesnik, ki je v znanih „Prokletih grabljah“ drastično osmešil vojščaka, ki ni hotel več govoriti po slovenski, ko se je pod puško naučil nekoliko nemških besed. Dijaki smo ga spoštovali in ga poznali iz muzeja. Veliko veselje je bilo med nami, ko so ga leta 1861 izvolili za poslanca v prvi kranjski deželni zbor, in odtod v državni zbor na Dunaj; ali jeli smo tudi razpravljati, kdo je boljši, ali on, ali Lovro Toman. Dognali smo, da sta oba dobra in da se bosta dopolnjevala drug drugega, kar nam bo še v našo korist. Žalibog, lepi naši upi se niso uresničili. Le prekmalu je z Dunaja prišlo žalostno poročilo o razporu teh naših slavnih mož. Dežmana je baje užalilo, da so Čehi tolikanj slavili in uvaževali živahnega Tomana, ki je s svojo zunanostjo in z lepim svojim govorniškim darom obudil vso pozornost

Iz srbske skupščine.

Belgrad 25. oktobra. Minister je odgovoril na interpelacijo zaradi porabe 500.000 dinarjev kredita, ki ga je dovolila skupščina v zadnjem zasedanju, da se najdejo nova trgovinska pota za srbski izvoz. Minister je povedal, da namerava vlada prihodnje leto ustanoviti v vseh večjih pristaniščih Sredozemskega morja trgovinske agencije in trgovinske muzeje. Večji del srbskih izvoznih predmetov prenaša morsko pot. Svinje se bodo izvažale le zaklane in podelane v klobase ali prekajeno meso. Trgovino z živo živino namerava vlada sploh popolnoma opustiti. Zgradila bo potrebne železnice, osredotočila izvoz v smeri Donava-Črnomoerje, skrbela, da preide trgovina v roke trgovinskih družb, dajala kreditnim zavodom posebne ugodnosti itd. Kako se je porabil kredit 500.000 dinarjev, hoče minister pojasniti le posebni komisiji, ki jo naj izvoli skupščina.

Grozodejstva v Macedoniji.

Carigrad, 25. oktobra. Znan vodja bolgarskih vstajev Apostol je prišel včeraj s 30 možmi svoje čete v vas Kosinonov v solunskem okraju. Vas je last avstro-ogrškega podanika Grka Papageorga. Vstaši so odpeljali Grka Peslivanisa in njegova brata pred vas ter ju uprav slekli iz kože. Tudi par žensk je umorjenih. To je deloma maščevanje za grška grozodejstva, obenem pa upa Apostol na ta način izzvati intervencijo Avstro-Ogrske. In res je že prišel v vas avstro-ogrski generalni konzul z oddelkom turških vojakov, da vodi preiskavo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 25. oktobra. V merodajnih krogih so predlagali Viteja za namestnika na Poljskem.

Berolin, 25. oktobra. Z ministrskega naredbo se je prepovedalo vpisovanje ruskih dijakov na berolinskem vseučilišču, ker se je med ruskimi dijaki vdomačil sumljiv proletarijat.

Odesa, 25. oktobra. V Vladikavkazu je oddelek roparjev na konjih naskočil prodajalno zlatnine sredi mesta. Najprej so roparji razgnali ljudi z ulice ter zasedli dohode. Prihiti so vojaki ter streljali, toda roparji so ušli s svojim bogatim ropom.

Dopisi.

Z Notranjskega. Večkrat se je že obravnavalo v vašem cenjenem listu za in proti premestitvi poštne urada iz Prestranka v Slavino. Dovolite torej še park črk, ne sicer o pošti sami, temveč o slavnem c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu, o katerega pravičnem ura-

državnega zbora, kadar je začel govoriti, medtem ko se zanj niso mnogo zmenili. Mogoče, da je tudi kaj drugega vmes prišlo, kar je Dežmana gnalo v nasprotni tabor, ki si je le z njegovo pomočjo mogel pridobiti toliko veljave na Kranjskem. Na vsako stran je za nas bila velika nesreča, da nam se je Dežman izneveril. Izgubili smo dobro delavno moč, a dobili nevarnega nasprotnika. Prav njegov poset v Zagrebu pa nam priča, da v Dežmanu ni do dobrega ugasnilo vsako domorodno čustvo; njegovo zanimanje in navdušenje, s katerim je poslušal pripovedanje in razlaganje predsednika dr. Račkega, ni moglo biti prihlinjeno; in če bi bila v njem res zamrla vsaka narodna iskra, ne bi ga bilo v Zagreb, a če bi se samo iz radovednosti hotel ogle dati mesto, ne bi ga prva pot peljala naravnost v jugoslovansko akademijo med hrvatske narodne prveke. Meni se je dozdevalo, kakor da bi se kesal svojega herostratskega, negativnega delovanja. Toliko kot majhen prispevek za karakteristiko moža, s katerim se bodo prihodnji raziskovalec naše kulturne zgodovine tudi morali nekoliko pečati.

dovanju za davno dvomio. Že pri premestitvi gori omenjenega urada je dišalo nekaj po — korupciji; da se nismo motili, kažejo jasno besede nekega gospoda (ime na razpolago), katere je izrekel pred nedavnim: „Dokler sem jaz živ, ne bode šla pošta iz Slavine, imam že jaz take prijatelje pri ravnateljstvu“. Kdo in zakaj so ti prijatelji, ne bomo raziskovali, dasi je obče znano, da ima vsakdo neki gotovi vzrok, da je ene ali druge osebe prijatelj oziroma sovražnik. Dejstvo je le, da je šlo in gre še vedno pri poštnem ravnateljstvu v tej zadevi vse lepo po domače. Ne upošteva vse potrebščine, zahteve večine in druge okoliščine, ne odgovarja na vloge v tej zadevi niti uradom še manj zasebnikom — torej vse po prijateljih. Deželnega pismoša ni niti poznati in ako mu kdo na vratih, ko pride s torbo, miloščno ponudi, ni nič čudnega — saj nima niti trohice znaka na sebi, da je v c. kr. službi, kaj še da bi imel predpisano uniformo sčepico. Imel jo je pač pred par leti in znal bi vsakih 10 let dobil novo — dovolj ima, naj si pa sam novo kupi, saj ima „sijajno“ plačo, s katero mora preživljati ženo ter kopico otrok. In za to plačo mora prehoditi sleherni dan predpisano mu pot preko 20 km (ali ni to izkoriščanje delavca-uslužbenca?) poleg tega pa še večkrat težko nositi. Ni se torej čuditi, ako ne more poštnih pošiljatev redno dostavljati. Usojamo si torej vprašati, ako misli slavno ravnateljstvo v kratkem temu odpomoči, drugače nastopimo drugo pot.

Več prizadetih.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. oktobra.

— „**Narodni List**“, glasilo narodne stranke za Štajersko, je izšel. List se tiska v „Zadružni tiskarni“ v Krškem in bo sprva izhajal vsak petek. Urednik lista je Vekoslav Spindler. Pod naslovom „Somišljeniki“ piše uredništvo: „Narodni List“ je izšel, beseda z dne 30. septembra je meso postala! V 6000 izvodih roma glasilo bodoče narodne stranke za Štajersko po celi naši domovini. Sklenili smo list izdajati nekaj časa popolnoma brezplačno. Mi nismo podjetje, da bi iskali dobička, naš namen je delovati za narodni program in za ustvaritev mogočne organizacije za boljše bodočnost štajerskih Slovencev. Vse dopise pošljite edino pod naslovom: „Narodni List“ v Celju. Može narodnjaki, bodite si tudi v svesti, da to podjetje stane mnogo denarja. Vstopite v krog onih požrtvovalnih mož, ki so sklenili ta list na vsak način vzdržati, in pridite, kdor more, na pomoč s prostovoljnimi denarnimi podporami. Osnovni odbor je sklenil, da bode ves denarni promet v rokah dveh zanesljivih naših članov, namreč gospodov dr. Janka Sernca, zdravnika v Celju, in dr. Ljudevita Stikerja, odvetniškega kandidata v Celju. O prispevkih in izdatkih se bode vodil natančen račun, kateri bode od časa do časa strogo preskušan od v to voljenega odseka strankinega vodstva. Upamo torej, da ne bode manjkalo narodnjakov, ki bodo z znatnimi prispevki naše podjetje podprli. Od začetka se bodo sredstva uporabila v ta namen, da se utrdi naš časopis, kajti brez tega sploh ne moremo nič doseči. Pozneje bomo seveda korak za korakom začeli pri drugih narodnih perečih vprašanjih, tako da se nikomur ni bati, da bi se ne obrnilo vse samo v narodno korist. Zneski pod 10 K se začasno ne sprejemajo. Vsaka denarna pošiljatev se pa naj glasi edino na ime: Dr. Ljudevita Stikerja v Celju ter naj se pristavi, da je prispevek namenjen za „Narodni List“. Kar se na ta način v podporo lista vpošlje, zapisalo se bode vsakomur tudi v račun naročnine od onega časa naprej, ko bode se začel list pošiljati proti naročnini. Od začetka je, kakor rečeno, list brezplačen in se od nikogar naročnina ne bode zahtevala za začetne številke. Narodne podjetnike uljudno vabimo, da vpošljejo inserate, s katerimi si bodo pri veliki razširjenosti lista morebiti zelo koristili, obenem pa tudi list podpirali. List stoji na trdni podlagi in ni dvoma, da bode naše početje imelo obilo božjega blagoslova, če bode, cenjeni somišljeniki, ostali zmiraj

vstrajno delavni. Naprej za narodni blagor!“ — Pozdravljamo z iskrenim zadovoljstvom „Narodni List“ v nadi, da bo inavguriral novo lepšo dobo na slovenskem Štajerskem!

— **Proti Vihingom!** Na Moravskem izhaja list „Bílý Prapor“, katerega smo že tudi mi opetovano citirali. „Bílý Prapor“ je glasilo češke katoliške moderne inteligence, v prvi vrsti mlajše svobodomiselnije katoliške duhovščine in se odločno bori za katoliško vero, zahteva pa pri tem tudi, da se cerkev modernizira in se prilagodi zahtevam časa. To zadnje ji pa šteje v velik greh katoliška hierarhija in nadškof praški baron Skrbenský je „Bílý Prapor“, ta eminentno katoliški list, prav tako proklel, kakor n. pr. škof Anton Bonaventura „Slovenski Narod“. Toda mladi duhovniki, prožeti z modernimi idejami, ki so na svojem shodu v Prerovu sprejeli v svoj program „krivoversko“ zahtevo, da se odpravi celibat, se tega prokletstva niso ustrašili, nego so priobčili v zadnji številki „Bilega Prapora“ na naslov nadškofa Skrbenskega to-le pismo: „Vaša eminenca je izvolila 27. septembra 1906. izdati pastirski list za duhovščino praške nadškofije proti reformnim težnjam katoliških modernistov. V tem listu si Vaša eminenca dovoljuje obrekovanje, da proglašajo moderniste in njihove težnje za neopravičene in pohujšljive. V tem pastirskem listu si dovoljuje vaša eminenca celo nasilstva, da prepoveduje lista „Rozvoj“ in „Bílý Prapor“. Protestujemo proti temu in zahtevamo od vaše eminence, da se izvolite o naših stremljenjih poučiti s citanjem naših listov, zlasti pa našega prerovskega programa; obenem pa sporočamo vaši eminenca, da duhovniki niso igračice in sužnji vaše eminence, nego akademično izobraženi državljani in posvečeni dušni pastirji. Vaša eminenca nima pravice, trgati jim iz rok list, v katerem razpravljajo o življenjskih vprašanjih svojih, cerkve in domovine. Da naše cirilmetodijske težnje niso po volji raznim baronom in v nemških in tujih tradicijah vzgojenim ljudem, ki jih je vlada posadila na češke škofovske stolice, za to mi ne moremo, takisto se pa tudi ne damo strahovati radi dobre naše stvari. Sveti Václav, zaščitnik zemlje češke, svetec od ljudstva samega povišan na oltar, ne dovoli, da bi poginili mi sedaj ali v bodočnosti in varuj pred spletkami Vihingov dedščino cirilmetodijsko. Amen.“ — Tako govori nasproti svojemu nadškofu češka duhovščina! Naša duhovščina se pa valja v blatu in prahu pred raznimi modernimi Vihingi! Ali je že stesana zibelka za tiste slovenske duhovnike, ki bi si upali s svojim škotom govoriti tako, kakor govore češki svečeniki, zbrani okrog „Belega Prapora“!?

— **Odkrita beseda naši „Družbi sv. Mohorja“!** Iz Spodnjega Štajerja se nam piše: Notorična resnica je, da naša družba sv. Mohorja imponuje našim nasprotnikom po ogromni množini svojih članov. In ravno radi tega je ta družba institucija, ki ima jak kulturen pomen za naš narod. Družba, ki premore tolikanj članov, kot naša Mohorjeva, zamore intenzivno uplavati na marsikatero stran našega kulturnega razvoja. — V nas Slovincih je zlasti domača vzgoja še zelo zanemarjena. Tu je treba nastaviti vod ter uporabljati sredstev v poboljšanje vzgojstva pri naših ljudeh. In kdo bi bil bolj poklican v to, nego družba sv. Mohorja? Nje publikacije pridejo v najobskurnejšo vas. Tudi seljak v zadnjem selu naše slovenske domovine bere Mohorjeve knjige in če ne on, pa kateri njegovih znancev ali prijateljev. Tudi kulturnejši narodi od našega bi bili lahko ponosni na družbo, ki izdaja spise, v tolikem številu pristopne prostemu narodu, kakršna je naša Mohorjeva! Ali bi torej ne bilo umestno, da ta eminentno kulturna družba vsako leto spravi na dan spise, namenjene domači vzgoji našega ljudstva? Saj je ravno ta v nas tolikanj zapostavljena! Kako bi bilo lahko vse drugače v na-

rodnem pokretu, če bi naši ljudje svojo deco drugače vzrejali in domače vzgojevali! Vzgoja je podstava poznejšemu življenju! Domača vzreja je temelj dostikrat vsej poznejši sreči posameznika. A treba je v to napotil, pravih praktičnih migljajev! Družba sv. Mohorja naj izda poslej mesto molitvenikov, katerih imamo itak na preostajanje, poljudnih spisov o domači vzgoji! Vi pa, ki čutite sposobnost v to — osobito vi, učitelji! — zastavite svoje pero v to svrhu ter pišite tozadevne razprave. Upamo, da slavná Mohorjeva družba ne bode zamudila, take sestavke objaviti; kajti nje namen je vendar v prvi vrsti ta, naš narod povzdigniti na višji nivo občne izobraženosti... Brez podstave in prave podlage pa sploh ni misliti na realno, trdno stavbo! Temelj vsej vzgoji in poznejši pravi izomiki pa je — umna domača vzgoja. To negujmo sprva in v to nam pomozí naša ponosita kulturna institucija: dična družba sv. Mohorja! Branirod.

— **Prakatiški patent** so iztuhtale ultrarimske „Südösterreichische Stimmen“ nemškutarskega mariborskega kneza in škofa ter človeka, s katerim hočejo ukrotiti „akademični mob“ in preprečiti demonstracije o priliki rektorskih instalacij, kakršno je vprizorila nedavno akademična mladež na zagrebški univerzi. Sredstvo ima vsa svojstva, ki ga po vsi pravici usposobljajo za patentirano napravo, je popolnoma novo, edino svoje vrste, poceni, ker ne stane niti vinarja in jamči že samo ob sebi za popolen uspeh; in poleg vsega tega je še vendar čez vse meje in mere črno, reakcijonarno in ultramontansko, torej povsem katoliško. In to sredstvo so — moške iz naroda — naši „šnajdik“ podčastniki! Ti panajo s svojim odločnim nastopom akademike-prostovoljce, zakaj bi ne „uredili“ akademičnega postopanja in nastopanja na naših vseučiliščih —?! V očigled tej iznajdbi nam pač ni treba znova preiskovati in secirati pojmov naših črnuhov o akademiji, akademični svobodi, akademičnem čutu in dostojanstvu itd., in tako izpostavljati svoje življenje gotovemu poginu vsled izhlapevajočega smrada, ta iznajdba jih znači dovolj. In taki sadovi se rodé v glavah ali bogvekej — mož (?), ki so cvet naše duhovščine, vzgojeni na najvišjih svojih učiliščih, ki so nekako nadaljevanja njihovih akademij (?), v prosvetljenih in maziljenih glavah „tudi“ — doktorjev pod pokroviteljstvom že skoro nezmotljivih knezov in škofov! Potem naj pa še kdo reče, da praški akademiki niso imeli prav, rekši, da bogoslovje ne spada na vseučilišče.

— **Zakaj je odklonil župan Hribar srbski red?** Z ozirom na vest, da je župan Ivan Hribar odklonil red sv. Save, s katerim ga je odlikoval srbski kralj Peter, naglašajo „Narodni Listy“, da župan Hribar načelno neče sprejeti nobenega reda in da je iz tega vzroka lani odklonil tudi visoki avstrijski red, ki mu je bil namenjen.

— **„Zopet Nemec“!** Piše se nam: Tozadevno notico vašega lista je pojasniti v toliko, da je bil vrli naš dr. Žižek kot distriktni zdravnik ob enem tudi zdravnik vojniške dež. hiralnice. Služba distriktnega zdravnika je razpisana do 31. t. m. Deželni odbor štajerski ni hotel počakati — pač iz političnih motivov — da bi mu slovenski distrikt predložil prošnje domačih ozir. slovenskih petentov in se je požuril imenovati svojega porabnega zdravnika za omenjeni zavod. Ker pa distrikt želi v svojem razpisu, da morajo biti gg. reflektanti z možni tudi slovenskega jezika v govoru in pisavi, se opozarja s tem javnost, da ni služba hiralničnega zdravnika z ono distriktnega zdravnika v nikaki zvezi.

— **Odlikovanje.** Strojevodja južne železnice g. Ivan Sieberer in Marija Pirnat, okrajna babica v Loki pri Mengšu, sta odlikovana za 40letno zvesto službovanje o častno svetinjo.

— **Reportoire slovenskega gledališča.** Danes, v petek, tretje romantična opera „Biseri“, ki je že dvakrat polnolna gledališče. — V nedeljo pop. ob treh zloigra „Mlinar in njegova hči“ za one, ki se večerne predstave te igre ne morejo udeležiti. Cene znižane. Naslovni vlogi igrata G. Verovšek in gdč. Noskova. — V nedeljo zvečer operna predstava.

— **Odlikovani umetniki v Sofiji.** Knez Ferdinand bolgarski je odklikoval jury na II. jugoslovanski umetniški razstavi v Sofiji s temle redi, in sicer: predsednika jugoslovanskega umetniškega društva „Lada“, prof. Vješina in profesorje Mucho in Vlaho Bukovaca s komanderskim križcem „Za Graždanska Zasluga“, nadalje Risto Vukanovića, D. Jovanovića, R. Frangeša, F. Kovačevića, O. Ivekovića in Ferda Vesela z redom „Za Graždanska Zasluga IV. vrste in Mateja Jamo z redom „Za Graždanska Zasluga“ V. vrste.

— **Izžrebani porotniki pri tukajšnjem deželnem sodišču za IV. zasedanje,** ki se prične na dan 26. listopada t. l. Glavni porotniki: Adamič Ivan, hišni posestnik iz Kamnika, Brus Karel, zasebni blagajničar v Ljubljani, Čarnan Gašpar, posestnik v Škofji Loki; Detela Ignacij, posestnik in gostilničar iz Moravč, Drašlar Anton, posestnik in gostilničar iz Borovnice, Gričar Janez, trgovec, Ham Josip, posestnik in mesar, oba v Ljubljani, Hlebš Ferdo, trgovec v Kranju, Hudovernik Josip, trgovec in posestnik v Ljubljani, Jalen Ivan, posestnik in gostilničar v Ratečah, Jamnik Josip, posestnik in gostilničar v Pijavi gorici, Jeglič Rudolf, gostilničar, Kalan Franjo, trgovec, oba v Kranju, Keršič Peter, posestnik tovarne za vozove v Spodnji Šiški, Kregar Ivan, pasar v Ljubljani, Krenner Franjo, zasebnik v Kranju, Kump Matija, c. in kr. stotnik v pokouju v Ljubljani, Majdič Vinko, veleindustrialec, Majer Mavrilij, pivovarnar, oba v Kranju, Modic Ivan, posestnik in gostilničar iz Bloške police, Modic Franjo, posestnik v Lahovem, Lož, Paar Ignacij, kantiner na Savi, Perles Adolf, tovarnar in posestnik, Počivavnik Karel, gostilničar in posestnik, Samassa Makso, tovarnar in posestnik, vsi v Ljubljani, Šerko Franjo, trgovec in posestnik v Cerknici, Štupica Franjo, trgovec v Ljubljani, Švigelj Ivan, trgovec in posestnik iz Selskega, Švigelj Fr., tovarnar in posestnik z Brega, Tratnik Leopold, pasar in posestnik v Traven Ivan, trgovec in posestnik na Glincah, Valenčič Rudolf, posestnik v Trnovem, Hirska Bistrica, Verbič Josip, tovarnar in posestnik v Doleh, Vodnik Alojzij, kamnosek in posestnik, Wider Ivan, vrtnar in posestnik, oba v Ljubljani, Zadnek France, posestnik iz Senožeč. Nadomestniki: Lokar Jožef, gostilničar in posestnik, Marchotti Ivan, prodajalec usnja, Medica Ivan, zasebni blagajnik, Meglič Karel, knjigovodja in posestnik, Pardubsky Alojzij, kontorist in posestnik, Prusnik Anton, mesar, Stenovc Robert, zasebnik, Szantner Franjo, čevljar, Stepic Peter, gostilničar, vsi v Ljubljani.

— **Odbor „Ljubljanske društvene godbe“** naznanja s tem vljudno, da oddaja godbo in sprejema vsa tozadevna naročila g. Matej Čadež, (pisarna g. dr. Tavčarja).

— **Kmetijska družba kranjska** priredi dne 17., 18. in 19. novembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani vinski razstavo, poseben kranjski odbor pa priredi dne 18. novembra t. l. dopoldne ob poludesetih tudi v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani vinarski shod. Vinska razstava se svečano otvori v soboto, 17. novembra ob petih. K svečanosti otvoritve bo imelo pristop le povabljeni občinstvo in gg. razstavljalci. Vinska razstava bo splošno pristopna v soboto, 17. novembra od šestih zvečer naprej in v nedeljo, 18. novembra ter v ponedeljek, 19. novembra od dveh popoldne naprej. Vsak večer bo igrala od osmih naprej „Društvena godba“. Vstopnina na razstavo bo znašala 50 vin. — Vinarski shod bo razmotrival naslednja vprašanja: 1. Katere žlahtne trte kaže na Kranjskem razmnoževati z ozirom na podnebje, zemljo in vinski kupčiji? 2. Kako stoji s porabo čistih kvasnih gliv v kletarstvu? 3. Vrednost kranjskih vin z ozirom na njihovo kemično sestavo. 4. Kako pospešiti kupčijo z vinom in dvigniti izvoz kranjskega vina? 5. V kakšnem razmerju naj bo živinoreja z vinstvom, da se zadosti potrebi po gnoju? 6. Katere izkušnje imamo s streljanjem proti toči? 7. Druga morebitna vprašanja, zadevajoča vinstvo. Pristop k zborovanju in udeležba pri razgovoru vinarskega shoda sta prosta vsem vinskičkom. — Nujen poziv in prošnja. Gg. kranjske vinskičke pod-

pisana odpora nujno prosita obilne udeležbe pri razpravah na vinarskem shodu, in da na razstavo po možnosti pošljejo mnogo vrst svojih najboljših vinskih pridelkov. Fi-nejša in dragocenejša vina je poslali v pravilno opremljenih vinskih steklenicah od vsake vrste najmanj 25 steklenk, dočim se navadna in zlasti letošnja vina morejo poslati v sodčkih od 50 od 60 litrov ali več franko na naslov c. kr. kmetijske družbe, in sicer najkasneje do 10. novembra t. l. Oni gg. vinščaki, ki razstavijo svoja vina, naj prijavijo kmetijski družbi do 5. novembra svojo udeležbo ter naj v prijavi navedejo število vinskih vrst in število steklenk, oziroma sodčkov, ki jih pošljejo. Razstavljena vina bo presojevalna komisija odlikovala z diplomami I., II. in III. vrste. — Glavni odbor oes. kr. kmetijske družbe kranjske: O. pl. Detela s. r., predsednik. Gustav Pirc s. r., ravnatelj. — Odbor za prireditve vinarskega shoda: Anton grof Barbo s. r., predsednik. Frančišek Gombač s. r., tajnik.

Važno za konjerejce. Dne 31. oktobra t. l. pride komisija, obstoječa iz zastopnikov kmetijskega ministrstva, domobranskega ministrstva in kmetijske družbe v St. Jernej, da se s konjerejci krškega in novomeškega okraja posvetuje o konjerskih zadevah. Vsled tega se bo vršilo ob devetih na prostoru za konjske dirke zborovanje konjerejcev. — Posvetovalo se bo o nakupovanju konj za vojaštvo, o zopetni vpeljavi konjskih dirk v St. Jerneju, o oddaji plemenskih kobil, o vzreji žrebet, o napravi skupnih pašnikov za žrebata ter o drugih zadevah v svrhu povzdige konjereje. — Konjerejci se prosijo, da se tega posvetovanja v prav obilnem številu udeležijo. Tudi se prosijo posestniki lepih plemenskih konj (kobil in žrebet), da jih ta dan na dirkališče v St. Jernej dovedejo, kjer si jih ogleda prej omenjena komisija iz tega namena, da za te kobile sposobne in najbolj pripravne žreboe prideli v žrebčarske postaje St. Jernej, Cerklje, Rakovnik, Škocijan, Novo mesto in Kostanjevico. — Samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Tovorno blago za Trst c. kr. državne železnice se od danes naprej brez izjeme sprejema in odpošilja.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Čitali smo v „Slov. Narodu“ poročilo o ljubljanski občinski seji ter se s pripombo obč. svetnika Hanuša, da električna železnica ne bo imela pravega uspeha, dokler se ne podaljša do Šiške in Viča, popolnoma strinjamo. Proga od juž. kolodvora mimo deželne bolnice je, kakor smo prebrani, jako potrebna in jo ljudstvo še precej porablja, nasprotno pa skoraj lahko trdimo o progi od glavnega trga do dolenske železnice, ker so vozovi, recimo od postaje pri Koslerjevi vili do dolenskega kolodvora malone vedno prazni tako, da se dozdeva, kakor bi se vozili tje le zračiti. Ker je električna železnica po mestu premalo razširjena, služi večinoma le takim, ki imajo v njeni bližini opraviti, nikakor pa ne drugim, in ker mesto čimdalje večje postaja, bi bilo treba skrbeti, da se tudi električna železnica podaljša, da ne bode v prid le zgoraj omenjenim, marveč občinstvu v obče. Župan Ivan Hribar je govoril o podaljšanju železnice v Šiško, omenil pa ovire, ki jih dela južna železnica zaradi prevoza preko, ozir. pod njeno progo. Zadnje sicer ne dvomimo, vendar pa smo mnenja, da se težkoča lahko odstrani s tem, da se napravi na primer čez progo južne železnice pri šišenski mitnici, kakor se enako tudi po večjih mestih vidi, mali železen mostiček s stopnicami, kar mislimo, da južna železnica ne more prepovedati. Ljudje bi se torej pripeljali do omenjenega mostička, tam bi izstopili ter se podali čez mostiček v tam stoječi tramvaj, ki bi jih peljal v Šiško. Skoraj vsakdo ve, da Šiška v številu prebivalstva nikakor ni najzadnja v primeri z drugimi predmestji. Ako pa se vpoštevamo, da ima precejšnjo industrijo, veliko obrt, mnogo veletrgovin z vinom, pivom i. dr., dalje skladišča ljubljanskih trgovcev, ne računši še nešteto dijakov in dijakinj, ki obiskujejo ljubljanske šole in izletnike, ki radi prihajajo v Šiško, ni dvoma, da bi imela električna železnica uspeh in to tem bolj, ker je Šiška od Ljubljane precej oddaljena. Gotova resnica pa je, da bi vsakdo dal rajši par vinarjev za tramvaj, kakor pa, da bi se poletil v veliki vročini na prašni cesti tajal, v dežju do kolen blato tlačil, po zimi pa sneg do trebuha gazil. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da vozi kamniški vlak le do državnega kolodvora in bi torej marsikdo, ki se z njim pripelje, rad porabil električno železnico. Da je tramvaj, ki bi vozil na Vič, tudi jako potreben, priznamo, in se nade-

jamo, da se bodo za to tudi zavzeli Vičani. — Šišensko občinstvo. — **Plesna zabava v bitko.** V Stranski vasi pri Dobrovi v ljubljanski okolici je bila v nedeljo v gostilni Petra Selana plesna veselica, katere so se udeležili fantje iz domače vasi in z Dobrove. Staro sovrastvo je bilo vzrok, da so se sprli in stekli. Pri tem se je Franc Kržišnik oborožil z gnojnimi vilami in bi bil prebodel Jožefa Suhadolca, da mu jih niso o pravem času odvzeli. Franc Selan je zbijal s kladivom okrog sebe, drugi so se pa bojevali s kozarci, steklenicami in drugim orožjem. Več fantov je poškodovanih, nekaj težko. Peter Dolinar mora celo ležati.

Lovski blagor. G. Edvard Tavčar je ustrelil včeraj na Slemenu, revirju preserske lovške družbe, o priliki brakade na srne krasno osem kil težko divjo mačko.

Kam plovemo? — Že v tretje se razpisuje nadučiteljska služba v Trnju na Krasu, vkljub temu, da so za njo vsakokrat kompetenti. Zares nova praksa, po kateri imajo provizorične učiteljice prednost pred moškimi definitivnimi učitelji. To novo metodo se opazuje ne-le v Trnju, pač pa tudi drugje. To pa je že od sile, da vsak kaplan v šolskih zadevah več nkaže, kakor kdo drugi, zlasti kak davkoplačevalec. Ako ni kaplan, ki ima srečo biti krajni šolski predsednik, za učitelja, je takoj prosilec od kolek in zaproseno mesto. Je to prav? Ne in ne! Železny v Trnju je pač zadovoljen, da se mu je vroča želja izpolnila ter je dobil kar 2 provizorični učiteljici. Nimamo proti temu gđ. ničesar, a zakonito in pravilno ni, da se nakrat kar po dve provizorični učni moči nastavi, od katerih ena mora poučevati višjo skupino, česar menda tudi šolski zakon ne zahteva. Radovedni smo le in tudi pravilno bi bilo, da se ponovno zglase dosedajni prosilci za ravnokar razpisano mesto. Računajoč na učiteljsko kolegialnost in učiteljsko pravo je želeti, da bi se ravnoprej omenjeno zgodilo, kajti le tako bo mogoče spoznati kam plovemo in kje, da je pravzaprav vzroka iskati radi zastopavljanja definitivnih učnih moči. Ni pa tudi prav, da se hoče starega penzioniranega učitelja na dvorazrednico v Trnju postaviti ter s tem mladim učiteljem škodovati! Oh ti ubogi „status“.

Novo nabiranje — sedaj za spomenik kardinala! Na Sveti gori je bilo te dni nekaj pobožnih romarjev z Gorenjskega. In ti romarji so bili strašno žalostni, ker kardinal Gissia še nima spomenika na Sveti gori! Kardinal počiva v kapelici sv. Mihaela ter si je sam določil, kak naj bo njegov grob in napis. Čemu torej sedaj kar nakrat še — spomenik! — V „Slovenec“ piše neki duhovnik, da bi morali obe škofiji, goriška in ljubljanska, postaviti „zaslužnemu nadpastirju“ primeren spomenik, čes, „hvaležni verniki bodo radi prispevali“! Že zopet verniki! Kaj niso prav nič za drugega verniki tu nego samo zato, da jih izžemajo dan za dnevom katoliški duhovniki? Če hočejo postaviti spomenik kardinalu, naj mu ga postavijo duhovniki, saj imajo dosti denarja. Ubogo ljudstvo pa naj pustijo na miru, saj že tako vedno le daje in daje!

Umrla je Filomena Müller v Zagorju ob Savi, soproga g. Ivana Müllerja ml. — V Avberu na Krasu je umrl veleposestnik in župan g. Jakob Pegan. Bil je vrl narodnjak.

Trboveljski „Sängerbund“ ima spet — kakor se nam piše iz laškega okraja — za svojega „Sangwarta“ splošno znanega učitelja X. Jeli ta mož — rojen Savinčan! — za časa svojega bivanja med trboveljskimi „heilovci“ povsem pozabil, da je Slovenec ter zapravlil že ves svoj ponos?! Kaj naj rečemo možu, ki se udiinja družstvu, ki provokatorično med Slovenci propagira nemštvo? Kje bi slišno postopal med Slovenci — Nemec?!

Iz Celja, 26. oktobra: Notico v vašem listu radi nekega detomora je popraviti v toliko, da storilka ni bila uslužbenka pri „Hotel Mahr“, marveč pri Juriju Skabernetu, bratu umrlega posestnika oziroma svaku vdove Skabernetove, sedanje imejteljice omenjene gostilne. — Enakost imen je povzročila one vest, ki še sedaj kurzira po mestu.

Učiteljsko društvo za Laški kraj. Poročali smo že, da si učiteljsko laškega okraja snuje svoje društvo. Ustanovni občni zbor tega društva bode v nedeljo dne 4. novembra 1906. zjutraj v središču okraja na Zidanem mostu v tamkajšnji šoli. — Želeti bi bilo, da se tega zbora kolikor toliko vdeležijo tudi kolegi in kolegije iz sosednjih okrajev Celje in Radeče na Kranjskem.

V Dravo je skočil v Mariboru 68letni Valentin Wegschaidler iz Celovca. Wegschaidler je preživel 35 let na Ruskem in drugih vzhodnih državah. V Mariboru je tr-

govou Kresniku posodil 5000 K., katerih pa na noben način ni mogel dobiti nazaj in ga je Kresnik vedno „vlekel“, naj bo vesel, če dobi polovico ali pa ničesar. To je upnika silno vznemirjalo, ker ni imel nobenega denarja in ko je naposled videl, da iz njegovega dolžnika res nispravi nobenega solda, je storil žalosten konec. Kresnik je takoj zaprl trgovino, ko je izvedel za samomor. Baj je na kraju konkurza.

Vodo mesto vina je prodajal „vinski“ trgovec, 36letni Maks Vodusek iz Marij pri Mariboru. Njegovo „vino“ je bilo tako preparirano da sploh ni bilo užitno. Mož je vedel, da so njegova dejanja kaznjiva, zato se je izdal pod tujim imenom. Obsojen je bil na šest mesecev zapora. — **Samomor.** Ona ženska, ki se je zadnjo nedeljo obesila v Mariboru, je Apolonija Gorjak iz Tezna pri Mariboru. Vzrok samomoru je domač prepri.

Nova godba. Za ljutomerski okraj se ustanovi godba pod imenom „Muropoljska narodna godba“.

Za geometra v Ljutomeru je nameščen gosp. Dolešek. Njegov prednik Karel Sprung grev v Ptuj. — **Radgona izgubi garnizijo.** Skoraj 10 let je bil v Radgoni 37. artiljerijski polk v garniziji. Spomladi pa odide v Zagreb, kjer bo nastanjen v novi vojašnici.

Električni tok je ubil 36-letnega rudarja Leop. Ivartnika v Liši pri Prevaljah na Koroškem. Ivartnika je kaznovala neprevdnost.

Samomor starca. V Trstu se je včeraj popoldne vrغل kakih 70 let star mož 10 metrov globoko in obležal mrtev z razbito lobanjo. Bil je delavskega stanu, ne ve se pa, kdo da je.

Škesal se je neznan tat, ki je v Trstu ukradel blagajničarki Aslegar hraniliščno knjižnico in jo potem po nekem otroku poslal nazaj, ne da bi bil kaj vzel iz nje.

Hud Italijan je zidar Anton Mojessano iz Kalabrije. V Trstu je svojo ljubico Rozo Ceffeli z britvijo obrezal po obrazu, da je morala v bolnico. Mojessano se je skrival po činu pet tednov, zdaj so ga pa le prijeli.

Tatvini. Gostilničarju Gregorju Salicu v Trstu so neznanitativni opoldne ukradli iz stanovaaja vrednostnih reči za 353 K. — Stefanu Simčiču tudi v Trstu je pa Nemec Jožef Bruck ukradel uro z zlato verižico, a so ga še v pravem času dobili in izročili sodišču.

V področju slovenskega akad. društva „Slovenije“ se je ustanovil „Klub slovenskih medicincev na dunajski univerzi“ v svrhu strokovne izobrazbe slovenskega zdravniškega naraščaja. Klub bo prirejal strokovna predavanja in ekskurzije, si osnoval strokovno knjižnico in tudi sodeloval pri sestavljanju slovenske medicinske terminologije. Za zimski tečaj t. l. se je klubov odbor konstituiral sledeče: Načelnik: med. A. Jenko; tajnik: med. E. Murgel; blagajnik: med. J. Bačar; preglednik: med. V. Breskvar.

Osveta prevarane ljubice. V Gospiču pri Zagrebu je Stefan Dinkovič, jako lep mladenič, vzljubil Rožico Smoljan. Dekle se ni branilo ljubezni. Ščasoma se je pa Stefan naveličal Rožice in si izbral drugo ljubico. Rožica se je sklenila maščevati, zato je Stefana uderila s sekiro po glavi, da ga je težko ranila. Rožicina nasprotnica se je ustrašila rarjarjene prevaranke in zbežala.

Noč ga je vzela. Leta 1904. se je preselil v Ljubljano Lah Albert Umbert Baruchello, najel v Židovskih ulicah št. 5 lokal in začel prodajati južno sadje, namizno olje, divjačino, oskubeno kuretno in morske ribe. „Kšeft“ je delal precej dobro, akopram ni znal drugega jezika, kakor blaženo laščino. Blago je včasih dajal zelo nizko ceno in so si mnogi že različno šepetali na ušesa. Baruchello se pa ni dosti zanimal za razne govorce in je delal svoj „kšeft“ mirnodušno dalje. Pred kratkim pa je izvohal, da se zanj zanima državno pravnštvo in meni nič, tebi nič, drugi dan ga že ni bilo nikjer. Svoji usodi je popustil baje brez vseh sredstev ženo in tri otroke in jo neki popihal na Nemško.

Pod brzovlak je nameraval skočiti danes popoldne poleg prelaza pri Cesti na Rožnik neki še mlad človek. Ko je prišel na progo, je bil že signal, da bode vlak kmalu tukaj. Ko sta ga policijski stražnik in železniški čuvaj klicala nazaj, se ni za nobenega nič zmenil; šele ko je stražnik skočil za njim in ga opozoril, da bode kmalu pridrdral vlak, mu je rekel, da baš tega čaka, ker hoče pod njega skočiti. Nato ga je spremil na osrednjo stražnico. Videti mu je, da je nekoliko zmešan.

Prijeta sovodnica. Policija je včeraj prijela 49letno Marijo Koroščevo, rodno iz Cerovca pri Mirni peči, ki pa že več časa biva v Zagrebu, ko je privedla iz Zagreba svojo žrtev, nekega 19letnega dekleta, s katerim se je hotela okoristiti in ako

bi se ji bilo to posrečilo, je pripovedovala, da lahko privede še dvoje žrtev. Začetkom je trdila, da je Marija Sevkova, da je njen mož plakater v Zagrebu in da ima tam tri otroke; pozneje je pa šele povedala, da živi v Zagrebu z nekim Sevškom v priležništvu. Delala se je povsem nedolžno in trdila, da je prišla z dekletom sem samo zato, ker ji je bilo 20 K. dolžno. Tudi pri sodišču je milo vila oči proti nebu in poudarjala, da ni pripeljala „cure“ iz dobičkarije, ampak samo zaradi dolga. Sovodnice so vse zelo navihane in jim oblastva le s težavo stojijo na prste. Ker je pa bil tu eklatanten slučaj in je tudi žrtev povedala proti imenovaniki dovolj obremenilnosti, je sodišče Koroščevo obsodilo zaradi sovodstva in napačne napovedbe imena na 3 mesece zapora in menda si babura dobro premislil, predno pride še s takim „blagom“ v Ljubljano. Po prestani kazni ji zap oje odgonski voz.

S kovanja je padel včeraj popoldne na Dolenjski cesti, ko je listje tresel, 11letni šolski učenec Martin Jankovič in se tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico. — **Pes je popadel** včeraj popoldne v Kolizejskem vrtu nekega šolskega učenca za levo stegno. Lastnik psa je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 23 Hrvatov in 5 Slovencev. 10 Hrvatov je šlo v Heb, 31 jih je pa prišlo nazaj.

Izgubljene in najdene reči. G. Pavel Košenina je izgubil zlato iglo, vredno 40 K. — Poddesetnik Kristijan Španiček je izgubil častniško verižico, vredno 5 K.

Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes zvečer ob 9. uri v kavarni „Prešeren“. Vstop prost.

Jugoslovanske vesti. — Hrvatski sabor. Kakor poroča „Hrvatska“, bo sklican hrvatski sabor v sredo 31. t. m. Ako bi pa to nikakor ne bilo mogoče radi zasedanja državnega zbora v Budimpešti, se sabor skliče najkasneje 12. novembra t. l. Bodoče zasedanje hrvatskega sabora bo velike važnosti, ker se bo na tem zasedanju razpravljalo o zadevah, ki so vitalnega pomena za Hrvatsko. Uvesti se namreč imajo razne ustavne svoboščine, pred vsem se pa ima skleniti zakon o čistoti volitev in reforma tiskovnega zakona. Sabor bo zboroval nemara do konca tega leta, ker je treba rešiti vse zakonske osnove, ki jih je izdelala vlada. Kakor se govori, se takoj po končanem zasedanju sabor razpusti in se razpišejo nove volitve.

Radi srbske zastave. Iz Zemuna se poroča: Srbsko parobrodsko društvo je razobesilo na svojih parobrodih razen madjarske zastave tudi srbsko narodno zastavo. Načelnik zemunske policije je protestiral proti temu in sporočil ravnateljstvu parobrodkega društva, da ima društvo pravico razobešati na svojih ladjah samo srbskotrgovinsko zastavo. Ravnateljstvo je odgovorilo, da Srbija nima posebne trgovinske zastave in da ji državna trobojnica služi ob enem tudi za trgovinsko zastavo. Šef policije se je obrnil na višjo oblast za navodilo, kako mu je v tej zadevi postopati. Višja oblast mu je ukazala, naj zabrani razobešanje srbske zastave. Ako bi se pa zastava vkljub temu razobesila, naj jo da odstraniti po redarstvenih organih. — Kakor se torej kaže, lahko nastane radi tega dogodka med Avstro-Ogrsko in Srbijo nov konflikt, ki bi mogel imeti hujše posledice nego sedanji carinski spor.

Opera v Belgradu. Uprava narodnega gledališča v Belgradu je sklenila, da prične z novim letom z opernimi predstavami. Spočetka se bodo vpriparjale lažje opere, ki se bodo dale lahko izvajati v danih prilikah. Poleg Orželskega, bivšega tenorista slovenskega gledališča v Ljubljani, bo angažovan še eden tenorist, eden baritonist in ena solistinja. Prve opere, ki se bodo pele, bodo: Mascagnijeva „Cavalleria rusticana“, Leoncavallovi „Pagliacci“ in Smetanova „Prodana nevesta“.

Hvaležna Srbija. Lani je umrl znameniti srbski pisatelj Janko Veselinović zapustivši nepreskrbljeno rodino. Veselinović si je pridobil za srbsko književnost neveljvih zaslug. V znak hvaležnosti je srbska vlada predložila skupščini predlog, naj se votira rodniin pokojnega Janka Veselinovića letna podpora 1200 dinarjev. To je lep zgled narodne hvaležnosti!

Srbska država za Makedonce. Srbski ministrski predsednik in minister zunanjih zadev je izročil skupščini predlog, s katerim zahteva kredita 300.000 dinarjev za podporo Srbom in njihovim rodbinam v Stari Srbiji in Makedoniji. Ta predlog je skupščina pozdravila z živahnim odobravanjem.

milijonov dolarjev primanjkljaja so dognali pri nepričakovani reviziji državne blagajne v Pensylvaniji. Državni zakladničar pravi, da je ta denar moral izginiti v blagajne nekaterih republiških politikov.

Pri dopolnilni deželnozborski volitvi za mestni okraj Plzenj je bil izvoljen mladočeški šolski svetnik Ciper a.

Proti zvišanju pošt nih in telefonskih pristojbin se je najodločnejše izrekel gremij dunajskih trgovcev v vlogi na trgovinskega ministra.

Punt zamorcev V Fildelfiji je nad 2000 Zamorcev navalilo na gledališče, v katerem se je igrala neka za Zamorce žaljiva igra. Najprej so spodili igralce s kamenjem, potem pa so se spravili na gledalce ter jih hudo pretepali in pometali iz gledališča. Policija ni mogla ničesar opraviti.

Izdelki iz gumija se podraže za 5%.

Tuji v Londonu. Letos je obiskalo London nenavadno mnogo tujcev, največ Američanov in Francozov. Američani porabijo svoje bivanje v Londonu navadno v to, da si nakupijo modne obleke, in krojači ter šivilje delajo sijajne kupčije, ker Američanom ni nič predrago. Vsako leto obišče London do 10.000 Američanov, ki vsadno ostanejo v mestu ter si nakupujejo razne potrebščine toliko časa, da jim zmanjka denarja za vrnitev v domovino. Potem obiščejo ameriški konzulat ali londonsko ameriško dobrodelno društvo, da jih pošlje domov. Lani se je vrnilo na ta način domov 745 premožnih Američanov.

Goudeauov pes. Znani francoski pisatelj Goudeau, ki je umrl nedavno v Italiji, je imel velikega psa, ki ga je naznanil za psička za zabavo, da bi mu ne bilo treba plačati davka. Dačvna oblast pa je kmalu zvedela za zvijačo ter poslala k pisatelju izterjevalca, ki je Goudeauju razložil, da so le pastirski psi davka prosti. Takoj je proglasil Goudeau svojega psa za pastirskega, si kupil ovco ter jo vodil s seboj na vrivici, zadi pa je šel pes.

Gozdna vila. Blizu Ženeve so prijeli žensko, ki je 11 let živila v gozdu kot divje bitje. Opetovano so jo videli v gozdu od daleč pastirji ali lovci, toda vselej je pobegnila. Spala je v skalni duplini. Končno so priredili na njo lov ter obkolili istočasno vsa goro. In res so našli popolnoma nago žensko spečo pod grmovjem. Bila je bolj podobna zverini kakor človeškemu bitju. Tudi govoriti je skoraj popolnoma pozabila, na vsa vprašanja je vedela le povedati, da se imenuje „Eva.“ Dognalo se je, da je to žena nekega trgovca, ki ga je zapustila pred 11 leti vsled prepira ter pobegnila v gozde. Najbrže se ji je omračil tudi duh. Nedavno je mož umrl ter ji zapustil lepo premoženje.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Zvit agent. Pri dunajski zavarovalnici „Allianz“ je posloval Ferdinand Kučera iz Most kot potovalec. Ker je imel mož pičle dohodke, pomagal si je s tem, da je nekaterim strankam natvezil, da se lahko dobi na zavarovalno polico posojilo pri družbi, če se zavarovalnina plača za tri leta neprej. In res so se ujeli nekateri lahkoverneži, med njimi tudi Marijana Gradadolnik iz Kozarjev. Kučera je oškodoval stranke za 117 K. Obsojen je bil na 10 mesecev ječe.

Bojevit oče in sin. Pri Cajnovih v Podgori je bila svatba. To priliko je porabil posestnikov sin Janez Majdič iz Podgore, šel, ne da bi druge fante obvestil, po prežo za skrinjo ter dobil 20 K. Ni čuda, če so mu fati to zamerili. Prišli so ponoči na 11. roznika pod vodstvom Jožefa Zajca in Antona Kovača pred Majdičovo hišo ter tam razgrajali in klicali na korajžo. To je bilo Majdičem preveč, oče in sin sta se oborožila ter napadla fante. Sin Janez je udaril z motiko po glavi Jožefa Zajca in ga pobil na tla, nato mahnil še po Antonu Pengovu, a ga le lahko poškodoval. Oče Jaka je pa pobil s kolom na tla Antona Kovača ter na tleh ležečemu še nekaj reber polomil. Sodišče ni smatralo to za čin silobranv ter je obsodilo Janeza Majdiča na osem mesecev, očeta Jakoba pa na štiri mesece težke ječe.

Tatvina. France Vidmar, posestnik iz Rihenberka, je bil obsojen na štiri tedne ječe, ker je v Gorenjem Logatu v Ferjančičevi gostilni izmaknil konjsko ojeo vredno 14 K.

Janez Kok iz Predvora je pa kot hlapec pri Bernatoviču iz skladišča izmaknil obleke v vrednosti približno za 72 K. Obsojen je bil na dva meseca težke ječe.

Književnost.

— **Dr. Ivan Žmavc v Pragi** je ravnokar izdal novo socialno teorijo, slonečo glavno na prirodnih vedah in energetiki. Naslov: Elemente einer allgemeinen Arbeits-theorie. Beiträge zur Grundlegung einer neuen Wirtschafts- und Rechtsphilosophie, Bern, Scheitlin 1906 kot 48 zvezek Berner Studien, izdanih od vseučilišnega profesorja dr. L. Steina. Cena 1 M (1 K 20 v).

Telefonska in urzvojavna poročila.

Dunaj 26. oktobra Med krono in med Madjari je nastal nov velik konflikt,igar konec je nedogleden in ki zna prouzročiti največjo krizo. Zdaj je še la jasno, zakaj je vojni minister Pitreich odstopil. Reko se je pač, da vsled tega, ker Madjari niso hoteli privoliti v zvišanje rekrutnega kontingenta, a pojasnilo se ni, kako je Pitreich splh prišel do tega, zahtevati to zvišanje. Novi vojni minister Schönaich je danes to csebno razkril. Že enkrat je krona porabila Schönaicha, da je zastopal njeno mnenje in gotovo je tudi minister zdaj govoril v sporazumljenju s krono. Schönaich je povedal žurnalistom, da obstoji med krono in med Madjari pakt, po katerem je ogrski parlament dolžan dovoliti če treba tudi že zdaj zvišanje rekrutnega kontingenta. Pitreich je to zahteval, a Madjari nečejo ničesar o tem slišati. Iz Budimpešte se brzojavlja, da je „Naplo“ obelodanil ta pakt. V njem je rečeno, da se za sedaj pač ne bo zahtevalo zvišanja rekrutnega kontingenta, da pa je ogrski parlament dolžan, dovoliti tudi že zdaj to zvišanje, če bi se izkazalo kot neizogibno potrebno. V paktu pa ni rečeno kdo je kompetenten odločiti, če je zvišanje neizogibno potrebno ali ne. Krona pravi, da vojaška oblast, Madjari pa to taje in nečejo ničesar slišati o zvišanju rekrutnega kontingenta. Minister Polony je danes izjavil, da se pakt drugače glasi, kakor pravi minister Schönaich, da pa za zdaj ne more več povedati.

Dunaj 26. oktobra Odsek za volilno reformo je danes od 10. do 1. ure razpravljaj o vprašanju o avtonomiji. Razprava bo jutri končana.

Dunaj 26. oktobra. „Wiener Zeitung“ prijavlja danes imenovanja novih ministrov. V lastnoročnem pismu na Pitreicha je pasus, ki obuja zanimanje. Rečeno je, da Pitreich za svoje delo ni mogel čakati zadoščenja, da bi se bilo materijalno to ugotovilo, kar je smatral kot neizogibno potrebno, to je zvišanje rekrutnega kontingenta.

Berolin 26. oktobra. Junaka tragikomedije v Köpenicku, ki je osmešil pred vsem svetom nemško armado, je policija končno vendar zasačila. Imenuje se Viljem Vogt in je navaden čevljarski pomočnik, ki se bil zaradi ponarejanja javnih listin že sedem let zaprt in je bil sedaj pred policijskim nadzorstvom!!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 20. oktobra: Franja Lovšin, hišnica, 78 let. Turjaški trg 8. Arteriosclerosis.
Dne 22. oktobra: Barbara Korče, sprevednikova hči, 10 mes. Linhartove ulice 30. Vnetje ledvic. — Matilda Pirc, strojevodja žena, 16 in pol leta. Vodovodna cesta 24. Srčna hiba.

Dne 24. oktobra: Marija Sudar, delavka, 40 let. Cerkvene ulice 21. Vsled krča.

Meteorološko poročilo.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
25.	9. ev.	740.5	10.5	sl. jvzhod	oblačno
26.	7. uj.	740.1	7.7	sr. jvzhod	oblačno
	2. pop.	738.2	6.4	slab vzhod	dež

Srednja večerajšnja temperatura: 11.0°, normalna: 6.7° — Padavina v mm 0.0

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Borzna poročila.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	98.60	98.80
4 1/2% srebrna renta	99.80	100. —
4% avstr. krona renta	98.90	99.10
4% zлата	116.20	116.40
4% ogrska krona renta	94.25	94.45
4% zлата	112.25	112.45
4% posojilo dež. Kranjske	98.60	99.60
4 1/2% posojilo mesta Split	100.50	101.50
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99.30	100.30
4% češka dež. banka k. o.	99.65	100.65
4% „Z. o.	98.60	99.10
4 1/2% „zast. pisma gal. dež. hipotekne banke	98.70	99.10
4 1/2% „pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100.10	100.30
4 1/2% „zast. pisma Innerst. hranilnice	105. —	106. —
4 1/2% „zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100.20	106.70
4 1/2% „z. pis. ogr. hip. ban.	99.75	100.20
4 1/2% „obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100. —	100.20
4 1/2% „obi. češke ind. banke	100. —	101. —
4% „prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100. —
4% „prior. dolenjskih žel.	99.50	100. —
3% „prior. juž. žel. kup. 1/4%	314.65	316.65
4 1/2% „avstr. pos. za žel. p. o.	100. —	100.80

Srečke.	205	209
Srečke od l. 1860 1/2	272.50	274.50
„ od l. 1864	150. —	152. —
„ tizske	278.50	288.50
„ zem. kred. I. emisije	284. —	294. —
„ II.	266. —	264. —
„ ogrske hip. banke	97. —	105. —
„ srbske a frs. 100. —	160.50	161.50
„ turške	21.35	23.35
Basilika	449. —	459. —
Kreditne	78. —	85. —
Inomoške	85. —	92. —
Krakovske	66.75	62.75
Ljubljanske	45.75	47.75
Avstr. rdeč. križa	27.40	29.20
Ogr.	55. —	60. —
Rudolfove	70. —	76. —
Salcburške	5.250	512.50
Dunajske kom.	178.75	179.75

Delnice.	178.75	179.75
Južne železnice	675.10	676.10
Državne železnice	1754. —	1764. —
Avstr.-ogrsko bančne deln.	671.50	672.50
Avstr. kreditne banke	810. —	811. —
Ogrske	241.75	243.75
Živnostenske	703. —	705. —
Premogokop v Mostu (Brüx)	595.50	596.50
Alpinske montan	782. —	791. —
Praske žel. ind. dr.	579.10	580.10
Rima-Murányi	280. —	281.50
Trboveljske prem. družbe	566.50	570.50
Avstr. orožne tovr. družbe	149. —	151. —
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.35	11.39
C. kr. cekin	19.12	19.15
20 franki	23.47	23.56
20 marke	24.06	24.12
Sovereigns	117.50	117.70
Marke	95.65	95.85
Laški bankovci	252.25	253. —
Rublji	4.84	5. —
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 26. oktobra 1906	50 kg K	7-17
Pšenica za oktober	50	7-17
Rž	50	7-17
Koruza	50	5-5
Oves	50	6-94

Neizpremenjeno.

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otci in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Trebitsky: Blodne juhe. Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma hči, sestra, sneha, svakinja, gospa

Filomena Müller

25. t. m. ob polu 3. uri popoldan po dolgi, mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajočo v 28. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ljubljene pokojnice bude 27. t. m. popoldan ob 4. uri iz hiše žalosti v Bevkem št. 44 na farno pokopališče v Zagorju ob Savi.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi sv. Petra in Pavla v Zagorju ob Savi. 3868
Drago pokojnico priporočam v blag spomin.

Bevško pri Zagorju ob Savi, dne 25. oktobra 1906.

Ivan Müller, ml. soprog. Rodbina Kosem Trbolje. Rodbina Müller Zagorje ob Savi.

Spretna šivilja

se takoj sprejme.

Mestni trg 3, II. nadstr. 3836-2

Od odlične in najbolj vpeljane avstrijske zavarovalnice za življenje se nastaviijo za ljubljansko okolico, posebno za progo Jesenice-Trst zanesljive osebe kot

zastopniki

ki so pripravljeni, proti dobremu zaščitniku pridobiti stranke za zavarovanje življenja. 3864 1

Dopisi naj se pošljejo pod „J. B. E.“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 9 Cene zmerne.

Absolviranka

trgovskega tečaja, spretna strojepisarka išče primerne službe, tudi v trgovini.

Naslov: Alojzija Japelj, Tomišelj, p. Ig pri Ljubljani. 3861-1

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakova z močno zbitimi podplati, n. novejšje oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5-50 K.

Za naročitev zadostnje dolgot. Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31. Neugajajoče rad zamenjam.

Stanovanja

z dvema sobama in kuhinjo se oddajo s 1. novembrom oz. 1. decembrom t. l. na Rimski cesti št. 16. 3863 1

Vpraša naj se pri Ljubljanski kreditni banki v Stritarjevih ul. št. 2

Vreče za moko

v dobrem stanju kupuje trrdka

Lavrenčič & Domicelj

Ljubljana, Dunajska cesta št. 32.

Istotam se odda 3867-2

transitno skladišče

s 1. novembrom 1906.

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču št. 97 skladišče hvalno znanih gepeljnov, slamoreznic, klinj, mlatilnic, motorjev za žage in mlince, tromb in cevi za vodo-vode ter vseh potrebnih za kmetijstvo. 3735-4

Nizke cene! Zajemeno blago!

St. 36.228.

3858-2

Razglasilo.

Sporazumno z občinskim svetom določa mestni magistrat v smislu § 3. zadnjega odstavka. prevoznikškega reda ljubljanskega, da ima zadruga izvoščkov dolžnost, stavljati na južni kolodvor ponoči od 1/2. do 1/2.1, ko prihaja v Ljubljano več vlakov, po devet voz. Pri vsakem drugem ponočnem vlaku pa morajo biti na kolodvoru na razpolago vsaj po trije vozovi.

Čez dan mora imeti zadruga po osem voz na kolodvoru.

Ta ukrep stopa takoj v veljavo.

Zadruga ima sicer zoper njega pravico pritožbe na c. kr. deželno vlado tekom 14 dni, računjeno od dneva po vročitvi; vendar pritožba nima odločilne moči, to je izpolnovati se mora odredba takoj.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 22. oktobra 1906.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salcburg, Inomost, Linc, Budejevice, Praga.

7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

11-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salcburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejevice, Praga, Dunaj zaohodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Gorice c. kr. dr. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Praga, Dunaja zaohodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Selctala, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.

8-35 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.

11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Pontablja, Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Naznanilo otvoritve.

Usojam si vljudno naznaniti, da sem otvoril v Kolodvorskih ulicah štev. 35, I. nadstropje z najnovejšimi stroji opremljeno

delavnico za pletenje

in podpletanje moških in ženskih nogavic, jopičev, spodnjih blač itd. Sprejemajo se tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Potrudil se bodem, da ustrezem vsem p. n. naročnikom tečno in najceneje. Priporočam se za obila naročila.

3798-6

S spoštovanjem

J. KOLENC.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000.—.

Rezervni zaklad K 200.000.

sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestnje od dne vloge do dne vzdiga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l.

Mestni davek plača banka sama.

3-123